

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Timofti Vladimir,
judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către
procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 octombrie
2019, în cauza penală privindu-l pe

Cernei Vladimir Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din Xxxxx, domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.10.2017 – 26.03.2019;
2. Instanța de apel : 09.04.2019 – 07.10.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 03.12.2019 – 19.05.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al
Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 26 martie 2019, inculpatul Cernei Vladimir a fost achitat, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

2. Potrivit rechizitoriului s-a reținut că, Cernei Vladimir la data de 09 iulie 2017, conducând pe strada Basarabia din or. Cantemir automobilul de model Audi A6 cu numere de înmatriculare bulgărești XXXXX, a fost stopat de către angajații INP al BP Sud pentru verificarea actelor și, în timpul controlului respectiv, permisul de conducere al acestuia eliberat de Republica Cehă, era suspectat de a fi fals.

În urma solicitării Centrului de Cooperare Polițienească Internațională s-a stabilit, că permisul de conducere nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei, cu respectarea procedurii generale de obținere a permisului de conducere a acestui stat, potrivit căreia persoana este obligată să frecventeze un curs de instruire auto, permisul fiind eliberat numai în cazul promovării ulterioare a examenului teoretic și practic.

Acțiunile inculpatului Cernei Vladimir au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: *deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații*.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul în Procuratura raionului Cantemir, Ivarlac Marina, prin care a solicitat admiterea apelului cu casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Cernei Vladimir să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, prin care să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de 650 unități convenționale.

În motivarea apelului a invocat că, la adoptarea și motivarea sentinței, instanța de judecată a ținut cont că, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/3-R-240 din 24.07.2017 nu răspunde la întrebarea dacă permisul de conducere internațional cu seria și nr. XXXXX, eliberat pe numele lui Cernei Vladimir, este autentic, sau este un fals, expertul menționând expres, că soluționarea chestiunii respective va fi posibilă numai după prezentarea specimenului - modelelor de comparație. Organul de urmărire penală nu a prezentat expertului modelul de comparație, nu a dispus efectuarea unei expertize tehnice a documentului, deși, potrivit art. 141 alin. (2) Cod de procedură penală, dacă se constată că raportul tehnico-științific nu este complet sau concluziile acestuia nu sînt exacte, se dispune efectuarea unei expertize judiciare.

Prin urmare, declarațiile martorilor Axenti Veaceslav și Moraru Valentin la fel nu pot fi reținute ca probe ce demonstrează indubitabil vinovăția inculpatului și nu exclud necesitatea efectuării unei expertize judiciare pe dosar.

A indicat că răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din 25.08.2017, pe care acuzatorul de stat își construiește învinuirea, în viziunea instanței nu poate fi apreciat ca o probă concludentă, ce ar putea fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, or răspunsul în cauză nu este un document autentic; în răspuns se face trimitere la un mesaj parvenit din partea BNC Interpol Praga, care la materialele dosarului lipsește un răspuns oficial de la autoritățile competente ale Cehiei responsabile de eliberarea permiselor de conducere pe cauza penală nu a fost administrat, astfel că argumentele inculpatului Cernei Vladimir care, deși a refuzat să facă declarații la urmărirea penală, a explicat la data de 09.07.2018 (data stopării și ridicării permisului de conducere), că s-a aflat pe parcursul a. 2016 în Cehia la muncă, a făcut studii în orașul Decin și a obținut permisul de conducere (f.d.14), nu au fost combătute. Alte probe veridice, convingătoare, ce ar demonstra cu certitudine că permisul de conducere internațional eliberat pe numele lui Cernei Vladimir este fals, la dosar nu au fost administrate.

Apelantul a considerat concluziile instanței de judecată privind achitarea inculpatului greșite, deoarece în ședințele de judecată a fost pe deplin confirmată vina acestuia, prin probe acumulate de către organul de urmărire penală și examinate de către instanța de judecată.

A invocat faptul, că din probele administrate la faza de urmărire penală rezultă că fapta inculpatului este stabilită și denotă suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, dat fiind faptul că, actele de

urmărire penală nu prezintă careva semne că ar putea fi lovite de nulitatea absolută, din considerentul că materialele dosarului penal nu conțin careva indicii că în faza de urmărire penală ar fi fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de CEDO, deoarece fapta imputată inculpatului a fost corect încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanțe.

În acest sens, prin fapta comisă, Cernei Vladimir a atentat la obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (1) Cod penal - care constituie relațiile sociale ce țin de activitatea normală a organelor de stat cu privire la asigurarea ordinii stabilite de operare cu documentele oficiale și la obiectul juridic material, ceea ce constituie entitatea materială a documentelor.

Procurorul a susținut că, instanța de judecată neîntemeiat nu a luat în considerație declarațiile martorilor Axenti Veaceslav și Moraru Valentin și răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 25.08.2017.

Apelantul a indicat că Centrul de Cooperare Polițienească Internațională este singura structură centrală specializată în schimbul de date și informații la nivel internațional în domeniul combaterii infracționalității transfrontaliere și în atribuțiile lui intră și realizarea schimbului de date și informații operative desfășurate între autoritățile competente statului și structurile similare din străinătate. Ca urmare a unei analize mai detaliate a documentului în cauză s-a stabilit, că permisul de conducere cu Nr. XXXXX din 07.01.2017 nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei și era suspect fals.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2019, apelul declarat de procurorul Ivarlac Marina a fost respins ca nefondat și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției date instanța de apel a reiterat că sarcina probei revine procurorului și organului de urmărire penală, motiv pentru care interpretarea probelor se face în fiecare etapă a procesului penal, concluziile unui organ judiciar nefiind obligatorii și definitive pentru următoarea fază a procesului.

În cursul judecării apelului, la solicitarea procurorului, au fost reaudiați martorii Axenti Veaceslav și Moraru Valentin.

În ceea ce privește declarațiile martorilor reaudiați de instanța de apel, aspectele învederate de aceștia nu au condus la conturarea unei concluzii sigure privind comiterea de către inculpatul Cernei Vladimir a infracțiunii incriminate. Astfel, alegațiile procurorului cu referință la faptul că instanța de fond neîntemeiat nu a luat în considerație declarațiile martorilor Axenti Veaceslav și Moraru Valentin, instanța de apel a reținut, că deopotrivă instanța de fond corect și întemeiat a făcut referire la declarațiile martorilor enunțați precum că aceștia nu posedă cunoștință în domeniu pentru a stabili autenticitatea permisului de conducere pe numele lui Cernei Vladimir, or suspiciunile acestora nu pot sta la baza unei sentințe de condamnare.

Instanța de apel, la solicitarea procurorului, a verificat probele examinate de prima instanță prin examinarea materialelor din dosar, și anume:

- procesul-verbal de ridicare a permisului de conducere cu nr. XXXXX din data de 09.07.2017 pe numele lui Cernei Vladimir, născut la 03.04.1996, Cahul, Moldova (f.d.9);

- ordonanța de recunoaștere a permisului de conducere ca corp delict și anexare la dosar din data de 09.07.2017 (f.d 11);

- raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/3-R-240 din 24.07.2017, potrivit căruia *blancheta permisului de conducere internațional cu seria și nr. XXXXX, eliberat pe numele lui Cernei Vladimir, este confecționat cu folosirea aparatelor de imprimat computerizate jet color cerneală (grilei de protecție, textelor de culoare aurie, neagră și albastră, semnătura) și Laser color (textele și imaginile de culoare verde și roșie, fotografia).*

Soluționarea întrebării dacă blancheta permisului de conducere internațional cu seria și nr. XXXXX din 05.06.2017, eliberat pe numele lui Cernei Vladimir, este confecționată după modelul tip, la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente va fi posibilă numai după prezentarea specimenului - modelelor de comparație.

Careva modificări a conținutului inițial al permisului de conducere internațional, cu seria și nr. XXXXX, eliberat pe numele lui Vladimir Cernei, nu au fost stabilite (f.d 18-20);

- răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 25.08.2017 la solicitarea din 01.08.2017, din conținutul căruia rezultă că, potrivit mesajului parvenit din partea BNC Interpol Praga, permisul de conducere pe numele lui Cernei Vladimir nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei. Procedura generală de obținere a permisului de conducere eliberat de autoritățile acestui stat presupune, că persoana solicitantă este obligată să frecventeze un curs de instruire auto, permisul fiind eliberat numai în cazul promovării examenului teoretic și practic (f.d.26, 33).

Astfel, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/3-R-240 din 24.07.2017 nu poate fi pus la baza sentinței de condamnare pe motiv că nu răspunde la întrebarea dacă permisul de conducere internațional cu seria și nr. XXXXX, eliberat pe numele lui Cernei Vladimir este autentic sau falsificat, or specialistul Valeriu Ernu expres în concluzii a specificat faptul că soluționarea întrebării date va fi posibilă numai după prezentarea specimenului - modelelor de comparație, iar careva modificări a conținutului inițial al permisului de conducere nu au fost stabilite.

În acest sens, instanța de apel a constatat că atât în cadrul instanței de fond cât și instanței de apel de către partea acuzării nu a fost prezentat expertului specimenului - modelelor de comparație întru stabilirea autenticității permisului de conducere și nici nu a dispus efectuarea unei expertize judiciare în acest sens, deși expune critici că proba falsului document a fost dovedită.

Or, potrivit art.141 alin.(2) Cod de procedură penală, dacă se constată că raportul tehnico-științific ori medico-legal nu este complet sau concluziile acestuia nu sînt exacte, se dispune efectuarea unei expertize judiciare.

De asemenea, instanța de apel a susținut poziția instanței de fond referitor la faptul că răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 25 august 2017 la solicitarea din 01 august 2017 nu poate fi apreciat ca probă ce poate constata existența infracțiunii imputate inculpatului Cernei Vladimir, or art.93 alin.(2) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: 1) declarațiile bănuیتului, învinuitului, inculpatului, ale părții vătămăte, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului; 2) raportul de expertiză judiciară; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale); 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; 7) constatările tehnico-științifice și medico-legale; 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigații și anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele; 9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art.276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control; 10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.

Din materialele cauzei penale supuse judecării, instanța de apel a constatat că, prin actul de sesizare a instanței (rechizitoriul), Cernei Vladimir se învinuiește că la data de 09 iulie 2017, conducând pe strada Basarabia din or. Cantemir automobilul de model Audi A6 cu numere de înmatriculare bulgărești XXXXX, a fost stopat de către angajații INP al BP Sud pentru verificarea actelor și, în timpul controlului respectiv, permisul de conducere al acestuia eliberat de Republica Cehă, era suspectat de a fi fals.

În urma solicitării Centrului de Cooperare Polițienească Internațională s-a stabilit, că permisul de conducere nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei, cu respectarea procedurii generale de obținere a permisului de conducere a acestui stat, potrivit căreia persoana este obligată să frecventeze un curs de instruire auto, permisul fiind eliberat numai în cazul promovării ulterioare a examenului teoretic și practic.

Acțiunile inculpatului Cernei Vladimir au fost calificate în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, conform indicilor: *deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.*

Astfel, instanța de apel a constatat ca și instanța de fond că vinovăția lui Cernei Vladimir în aceia că la data de 09 iulie 2017, ar fi deținut și folosit un document

oficial fals, care acordă drepturi (permis de conducere internațional), nu și-a găsit confirmare atât în instanța de fond cât și în instanța de apel.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că la caz lipsește proba de bază - răspunsul original de la BNC Interpol Praga la care se face trimitere în răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, or răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională instituie regula generală că proba directă trebuie examinată în instanță.

În acest sens, atât instanța de fond cât și instanța de apel a solicitat părții acuzării prezentarea probei - înscrisuri parvenite de la BNC Interpol Praga, însă de partea acuzării a fost invocat faptul că nu deține respectiva probă.

Respectiv, răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională nu poate fi admis ca probă așa cum face trimitere la o sursă care este imposibilă de a o verifica în ședința de judecată.

Mai mult ca atât, instanța de apel i-a predispus părții apărării posibilitatea inițierii procedurii de asistență internațională întru interpelarea organelor competente ale statului ceh pentru verificarea existenței permisului de conducere pe numele lui Cernei Vladimir, însă partea acuzării a refuzat să aplice procedurile legale, fapt pentru care nu a prezentat proba menționată.

Probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate.

De către partea acuzării au fost anexate la materialele cauzei răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 26 iunie 2019, prin care comunică că potrivit mesajului parvenit de Interpol Praga, permisul de conducere pe numele lui Cernei Vladimir nu a fost eliberat de către autoritățile Cehiei, iar persoana în cauză nu a fost documentată cu permis de conducere eliberat de organele competente ale acestui stat. Totodată a informat că în conformitate cu procedura generală de obținere a permisului de conducere eliberat de către autoritățile acestui stat, persoana solicitantă este obligată să frecventeze un curs de instruire auto, permisul fiind eliberat numai în cazul promovării examenului teoretic și practic. De asemenea a adus la cunoștință că potrivit mesajului parvenit din partea BNC Interpol Washington/SUA, astfel de permise de conducere internaționale nu au fost eliberate de către autoritățile SUA. Acest permis poate fi procurat pe internet la un preț neînsemnat. Acest document nu este unul oficial emis de către Guvernul SUA. Asociația Americană de Automobile eliberează permise de conducere persoanelor ce dețin permise de conducere eliberat de către unul din cele 50 de state, fiind percepută o taxă de 10 dolari. (f.d.154), și răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 26 iunie 2019 prin care comunică că, potrivit mesajului parvenit din partea BNC Interpol Praga, autoritățile cehice nu au posibilitatea să remită permisul de conducere internațional prin intermediul canalelor interpol. Totodată, autoritățile Cehiei au informat că monstra documentului respectiv poate fi vizualizat pe website: <https://www.consilium.europa.eu/prado/en/prado-documents/cze/f/docs-per-category.html>.

Astfel, nici răspunsurile sus menționate nu au fost admise drept probe ce ar servi la constatarea existenței infracțiunii, constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Analizând probele prezentate de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii imputate inculpatului Cernei Vladimir prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat că aceste probe nu dovedesc incontestabil vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal.

Argumentul procurorului expus în cererea de apel precum că, instanța nu a ținut cont de toate circumstanțele ce au avut loc pe cauză, instanța de apel nu l-a admis, or, judecând cauza, instanța de apel a reverificat sub toate aspectele, complet și obiectiv probele administrate, ajungând la concluzia de a-l achita pe Cernei Vladimir de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin.(1) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate de cumulul probelor administrate la cauza penală, care au fost obiectiv apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concluziei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În acest context prima instanță întemeiat a concluzionat că partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar proba vinovăția lui Cernei Vladimir în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acest sens, instanța de apel a reiterat că potrivit art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală, judecătorul nu trebuie să fie predispus să accepte concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului sau să înceapă o judecată de la ideea preconceptă că acesta a comis o infracțiune ce constituie obiectul învinuirii, iar vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces, cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Hotărârea de condamnare trebuie să se bazeze pe probe certe de vinovăție, iar în caz de îndoială, ce nu poate fi înlăturată prin probe, trebuie să se pronunțe o soluție de achitare. Toate aceste cerințe sunt argumente pentru transformarea concepției asupra prezumției de nevinovăție, dintr-o simplă regulă, garanție a unor drepturi fundamentale, într-un drept distinct al fiecărei persoane, de a fi tratată ca nevinovată până la stabilirea vinovăției printr-o hotărâre penală definitivă.

În consecința celor remarcate, a rezultat că procurorul de fapt expune propria presupunere care este lipsită de suport probator și respectiv, nu are valoare juridică.

Potrivit rațiunilor invocate supra, procurorul la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să întreprindă acțiuni active, în vederea probării învinuirii aduse inculpatului, însă rezultând din lucrările dosarului, instanța de apel a atestat că procurorul a manifestat un rol pasiv, fără a solicita și întreprinde măsuri în vederea probării autenticității permisului de conducere, care ar fi clarificat chestiuni importante pentru justa soluționare a cauzei.

Prin prisma criticilor formulate, instanța de apel a conchis că, în cauză nu există dovezi convingătoare de vinovăție a inculpatului Cernei Vladimir, că probele, nu au

forța necesară pentru a răsturna prezumția de nevinovăție ce operează - potrivit legii - în favoarea inculpatului.

Instanța de apel a conchis că, fapta imputată lui Cernei Vladimir, vis-a-vis de acțiunile constatate, admise de către ultimul, în procesul judecării cauzei, nu conține elementele constitutive ale infracțiunii, din care motiv a menținut în privința inculpatului sentința de achitare, or, o sentință de condamnare se emite numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul Cebotari Vitali, în termen la data de 21 noiembrie 2019, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei penale de către instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile judiciare nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru repararea erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri: 6) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- la examinarea cauzei, instanțele de fond și de apel nu au ținut seamă în deplină măsură de prevederile art.26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nu au cercetat sub toate aspectele probele prezentate de acuzare, nu le-au verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor, nu au apreciat fiecare probă separat, și toate în coroborare, aduse de procuror în susținerea învinuirii și nu s-au expus în mod convingător de ce resping aceste probe;

- din probele administrate la faza de urmărire penală rezultă că fapta inculpatului este stabilită și denotă suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, dat fiind faptul că, actele de urmărire penală nu prezintă careva semne că ar putea fi lovite de nulitatea absolută, din considerentul că materialele dosarului penal nu conțin careva indicii că în faza de urmărire penală ar fi fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de CEDO, deoarece fapta imputată inculpatului Cernei Vladimir a fost corect încadrată în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanțe;

- totodată, pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată circumstanțele descrise în învinuirea înaintată și-au găsit confirmare, atât prin declarațiile martorilor, cât și prin documentele atașate la cauza penală;

- astfel, instanțele de judecată nu au luat în considerație și nu au apreciat la justa valoare declarațiile martorilor Axenti Veaceslav și Moraru Valentin;

- instanțele de judecată nu au luat în considerație răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 25.08.2017, care incontestabil dovedește vinovăția inculpatului Cernei Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal;

- Centrul de Cooperare Polițienească Internațională este singura structură centrală specializată în schimbul de date și informații la nivel internațional în domeniul combaterii infracționalității transfrontaliere și în atribuțiile lui intră și realizarea schimbului de date și informații operative desfășurat între autoritățile competente statului și structurile similare din străinătate;

- ca urmare a unei analize mai detaliate a documentului în cauză s-a stabilit, că permisul de conducere cu Nr. C 171467-538 din 07.01.2017 nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei și era suspect fals;

- argumentarea instanței de apel din pagina 7: „...*instanța de apel i-a predispus părții apărării posibilitatea inițierii procedurii de asistență internațională întru interpelarea organelor competente ale statului ceh pentru verificarea existenței permisului de conducere pe numele lui Cernei Vladimir, însă partea acuzării a refuzat să aplice procedurile legale, fapt pentru care nu a prezentat proba menționată*” - este neîntemeiată și neveridică, deoarece pe parcursul judecării cauzei în instanța de apel, acuzatorul de stat a înaintat demers privind înaintarea cererii de asistență juridică internațională, prin care a solicitat înaintarea cererii de asistență juridică internațională prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova către organele competente ale Cehiei, acordarea asistenței juridice în cazul dat prin efectuarea următoarelor acțiuni: - Verificarea faptului respectării procedurii generale de obținere a permisului de conducere a acestui stat de către Cernei Vladimir născut la 03 aprilie 1996, potrivit căreia persoana este obligată să frecventeze un curs de instruire auto și eliberării de către autoritățile competente ale Cehiei permisul de conducere în numele lui Cernei Vladimir;

- demersul privind înaintarea cererii de asistență juridică internațională a fost întemeiat: - pe prevederile art.531 alin.(1) Cod de procedură penală - (1) Raporturile cu țările străine sau Curțile internaționale referitoare la asistența juridică în materie penală sînt reglementate de prezentul capitol și de prevederile Legii cu privire la asistența juridică internațională în materie penală. Dispozițiile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și alte obligații internaționale ale Republicii Moldova vor avea prioritate în raport cu dispozițiile prezentului capitol;

- pe prevederile art. 532 Cod de procedură penală - Cererile privitoare la asistența juridică internațională în materie penală se fac prin intermediul Ministerului Justiției sau al Procuraturii Generale direct și/sau prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Moldova, cu excepția cazurilor cînd, pe bază de reciprocitate, se prevede o altă modalitate de adresare;

- pe articolul 7 alin.(1) din Legea nr. 371-XVI din 01.12.2006 „cu privire la asistența juridică internațională în materie penală”, care stipulează că, „(1) Cererile de asistență juridică se adresează prin intermediul autorităților centrale, care sînt

Ministerul Justiției și Procuratura Generală. Prin intermediul Ministerului Justiției se transmit cererile de asistență juridică formulate în fazele de judecată și de executare a pedepsei, iar prin intermediul Procuraturii Generale, cele formulate în faza de urmărire penală”;

- în conformitate cu art. 413 alin.(3), (4) Cod de procedură penală, instanța de apel, la cererea părților ... poate administra probe noi. În cazul în care invocă necesitatea administrării de noi probe, părțile trebuie să indice aceste probe și mijloacele cu ajutorul cărora pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanță;

- respectiv, instanța de apel nemotivat a respins demersul procurorului privind înaintarea cererii de asistență juridică internațională, limitînd procurorul de a prezenta probe suplimentare la etapa apelului, administrarea căreia era de competența instanței de judecată;

- analizând materialele dosarului penal, sentința instanței de fond și decizia motivată a instanței de apel, recurentul consideră că, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temeiuri pentru recurs prevăzute în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

6. Pe marginea recursului declarat, avocatul Gîrneț Zinaida în numele inculpatului Cernei Vladimir a depus referință, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind neîntemeiat și inadmisibil, deoarece instanța de fond și instanța de apel au aplicat corect legea și faptele reținute prin hotărîrea atacată, aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

7. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Totodată se remarcă, că instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Procurorul critică decizia contestată, invocând temeiurile de casare prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține, că se contestă decizia instanței de apel, prin prisma temeiurilor de recurs invocate și menționate supra, invocându-se faptul, că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel greșit a menținut sentința de achitare în privința inculpatului Cernei Vladimir pe învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de

art.361 alin.(1) Cod penal, *din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.*

Astfel, verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesuale menționate, Colegiul penal lărgit constată că Cernei Vladimir de către organul de urmărire penală a fost învinuit, de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, adică *deținerea, folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații*, însă prima instanță prin hotărârea din 26 martie 2019 a adoptat o sentință prin care inculpatul Cernei Vladimir, a fost achitat din motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, soluție menținută de către instanța de apel prin decizia din 07 octombrie 2019.

Instanța de apel a constatat, că prima instanță, just l-a achitat pe Cernei Vladimir de învinuirea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin. (1) Cod penal din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, limitându-se doar numai cu concluzia că, decizia primei instanțe este corectă și legală și la caz lipsește proba de bază – răspunsul original de la BNC Interpol Praga la care se face trimitere în răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională, or răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională instituie regula generală că proba directă trebuie examinată în instanță și că la caz partea acuzării nu a prezentat probe pertinente și concludente ce ar proba vinovăția lui Cernei Vladimir în săvârșirea infracțiunii incriminate.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel atunci când constată că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, urmează să-și argumenteze soluția prin prisma tuturor probelor acumulate în dosar, care trebuie apreciate multilateral și obiectiv. În acest sens, se are în vedere faptul că, așa cum s-a punctat deja mai sus, instanța de apel la judecarea cauzei trebuia să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului Cernei Vladimir să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și să constate dacă fapta incriminată constituie sau nu o infracțiune.

Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, defectuos și-a argumentat soluția și nu a apreciat la justa valoare declarațiile martorilor Axenti Veaceslav și Moraru Valentin, și nu a dat răspuns argumentelor prezentate de acuzator în susținerea apelului, or, din declarațiile martorului Axenti Veaceslav reiese că *„permisul de conducere i-a trezit dubii privind veridicitatea acestuia așa cum pipăindu-l a simțit că era confecționat dintr-o materie mai moale decât un permis de conducere obișnuit. Nu este specialist în domeniu dat, însă i-a părut dubios acel permis de conducere, fapt pentru care i-a adresat întrebări lui Cernei Vladimir de genul unde a făcut studiile auto și cât timp întru obținerea acestui permis de conducere, la care ultimul i-a răspuns că de jumătate de an se află în Republica Cehă și acolo a obținut permisul de conducere în urma studiilor auto de 3 luni. După ce i-a ridicat permisul de conducere, Cernei Vladimir a recunoscut că permisul de*

conducere 1-a obținut de peste hotare contra costului de 200-300 euro, însă persoanele care i l-au dat nu le cunoaște.”. La fel, din declarațiile martorului Moraru Valentin reiese că „...în timpul verificării actelor s-a constatat, că permisul de conducere nu era eliberat de autoritățile cehe. Se observa, că permisul nu corespundea standartelor, era parcă mai subțire. Lui Cernei Vladimir i-au fost puse câteva întrebări și el s-a pierdut. A fost dus la IP Cantemir, unde a declarat că permisul de conducere 1-a făcut la Cehia. Se cunoștea că permisul nu era veridic, nu era așa de durabil cum ar fi trebuie să fie”.

Din declarațiile părților audiate și materialele cauzei descrise în decizie, instanța de apel a analizat și a apreciat selectiv declarațiile inculpatului, fără a evalua celelalte probe și fără a efectua o analiză a acestora, cu aprecierea fiecărei probe în parte, cu expunerea asupra admisibilității sau inadmisibilității probei, ignorând totalmente probele administrate la caz. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

La acest capitol Colegiul remarcă că, instanța de apel nu a luat în considerație și nu a dat apreciere conform art.101 Cod procedură penală probelor prezentate de acuzare, și anume răspunsul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din data de 25.08.2017, care în urma unei analize mai detaliate a documentului dat s-a stabilit că permisul de conducere cu Nr. C 171467-538 din 07.01.2017 nu a fost eliberat de către autoritățile competente ale Cehiei și era suspect fals.

Instanța de apel nu a dat apreciere demersului înaintat de procuror privind înaintarea cererii de asistență juridică internațională, prin care a solicitat înaintarea cererii de asistență juridică internațională prin intermediul Ministerului Justiției a Republicii Moldova către organele competente ale Cehiei, acordarea asistenței juridice în cazul dat prin efectuarea următoarelor acțiuni: - Verificarea faptului respectării procedurii generale de obținere a permisului de conducere a acestui stat de către Cernei Vladimir născut la 03 aprilie 1996, potrivit căreia persoana este obligată să frecventeze un curs de instruire auto și eliberării de către autoritățile competente ale Cehiei permisul de conducere în numele lui Cernei Vladimir.

În atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu a luat în considerație aceste declarații, cât și probele materiale prezentate de către partea acuzării, apreciind prioritar declarațiile inculpatului Cernei Vladimir, care are dreptul de a nu se autoincrimina și un cumul de probe expuse selectiv, și preluate din soluția primei instanțe.

Ca urmare, Colegiul constată că instanțele judecătorești inferioare au ajuns la concluzia referitor la achitarea lui Cernei Vladimir de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, fără a-și motiva soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, prin ce a admis o eroare de

fapt, care a afectat soluția instanței și anume, discordanța între cele reținute de instanțe și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține, instanța de apel urmând să aprecieze obiectiv toate probele.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel, ignorând cumulul de probe administrate la dosar, a admis și a apreciat prioritar numai declarațiile selective a inculpatului, care au și fost puse la baza hotărârii de achitare a acestuia, astfel neexpunându-se doar asupra unor probe, fără o analiză în cumul a tuturor probelor prezentate de părți, neilucidând faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora (art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală). Contrar acestor stricte prevederi legale instanța de apel selectiv a apreciat câteva probe, ignorând restul probelor, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității lor, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Instanța de recurs ordinar atestă că, conform prevederilor art.414 alin.(1), (2), (5), (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns la motivele din apelul declarat de procurorul Ivarlac Marina, alegațiilor de bază invocate de către procuror, care în opinia lui au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele

acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Cebotari Vitali, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 07 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Cernei Vladimir Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **02 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor